

גילוי דעת ראשי מחלקות, חוגים ובתי ספר לתקשורת במוסדות להשכלה גבוהה בישראל בנוגע ליוזמת החקיקה להפריט את תאגיד השידור הציבורי

אנו, ראשי מחלקות, חוגים ובתי ספר לתקשורת במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, רואים בדאגה ובחומרה את היוזמה להפריט את תאגיד השידור "כאן", צעד שמשמעותו הלכה למעשה סגירת התאגיד.

השידור הציבורי הישראלי נודע בתכניו האיכותיים וזכה להכרה ציבורית, לאומית ובין-לאומית רחבה. היוזמה להפרטתו אינה נעשית על רקע ליקויים מקצועיים או בכוונה לתקן או לשפר את השירות, אלא מבטאת את כוונת שר התקשורת עם כניסתו למשרד התקשורת עוד ב-2023, לסגור את התאגיד על רקע פוליטי. כעת, כוונות אלו הבשילו לכדי סכנת סגירה של שירות ציבורי חשוב וחיוני, שעוגן בחוק על ידי מפלגת השלטון עצמה ובהסכמה ציבורית רחבה. אין למהלך זה כל הצדקה מקצועית או משפטית ולא נערך דיון ציבורי ומקצועי מספק טרם קבלת ההחלטה.

משמעות מהלך פזיז זה היא סגירה או השתלטות על גופי תקשורת בידי הדרג הפוליטי. התוצאה תהיה פגיעה במגוון הדעות הנשמעות במרחב הציבורי, בעצמאות הדיווח ובאיכות המידע הזמין לציבור. שדה תקשורת ביקורתי, מגוון ורחב הוא ליבה הפועם של כל מדינה דמוקרטית, על אחת כמה וכמה כשליצידו כבר פועלים ערוצים מסחריים. שגשוגו של שידור ציבורי מבטיח את קיומם של אופני ביטוי ויצירה במנותק משיקולי רייטינג מסחריים, אופני ביטוי המושתתים על ערכי הליבה של השידור הציבורי כמקובל ברוב המדינות הדמוקרטיות בעולם: מגוון, פלורליזם, עצמאות, יושר והימנעות מאפליה.

ניתן כמובן לקיים דיון ציבורי על אתגרי השידור הציבורי על מנת לשפרו, אבל בשום אופן אין להפריטו. כוונות הממשלה והחקיקה הנוכחית בכנסת להפריט את השידור הציבורי מהווה, אם כך, פגיעה אנושה בדמוקרטיה הישראלית. מהלכי הממשלה מזכירים מהלכים דומים במדינות לא דמוקרטיות (כדוגמת רוסיה, טורקיה והונגריה), שתכליתם השתלטות על שוק התקשורת ופגיעה מכוונת בשידור הציבורי ובציבור עצמו. במדינות אלו אין כעת לציבור יכולת לשמוע דעות מגוונות, להתבטא באופן חופשי ולהיחשף לביקורת אמיתית על נבחרי הציבור.

תפקיד התקשורת הציבורית הוא לשרת את הציבור בכללותו ועל כל גווניו. תאגיד השידור "כאן", שהוקם בהוראת חוק משנת 2015, הביא בשנים האחרונות לפריחה ביצירה מקורית ומקומית, השקיע רבות בהנגשת תכנים באמצעות פלטפורמות דיגיטליות, והקפיד על ייצוג הולם של קבוצות שונות בחברה הישראלית, בהן גם כאלו שסבלו מהתעלמות במשך שנים.

שידור ציבורי חזק שייך לאזרחים, ממומן על ידי האזרחים ופועל בשמם ולטובתם. לפיכך, אסור שיהיה כפוף לגחמות של פוליטיקאים. הניסיון מראה שבהיעדר שידור ציבורי עצמאי ומקצועי, המשוחרר מאיומי הדרג הפוליטי, כלי התקשורת מתקשים להשמיע ביקורת ולתפקד כ"כלב השמירה" של הדמוקרטיה. במצב זה אמצעי התקשורת הופכים לכלי בידי השלטון לשימור כוחו, להשטחת השיח הציבורי, לדילול

הביקורת ולהגבלת חופש הביטוי. בעידן של צניחת האמון במערכות המדינה, המשפט והתקשורת, פגיעה בתאגיד השידור הציבורי משמעה פגיעה אנושה בתפקידה של התקשורת במדינה דמוקרטית.

כנשות ואנשי מקצוע החוקרים את מערכות התקשורת בארץ ובעולם ואת השפעתן, ככאלו העומדים בראש בתי הספר, החוגים והמחלקות לתקשורת ומכשירים את דור העתיד של אנשי ונשות התקשורת בישראל, ומתוך מחויבותנו לשמירה על ערכי הדמוקרטיה וחופש הביטוי, אנו קוראים למקבלי ההחלטות לעצור לאלתר את תהליך החקיקה לסגירת תאגיד השידור הציבורי, ובמקום זאת להבטיח את חיזוק התקשורת הציבורית כמרכיב מרכזי בדמוקרטיה הישראלית.

ד"ר נועה לביא
ראשת המסלול לתקשורת ומדיה
המכללה האקדמית תל אביב-יפו

מיטל אבוקסיס
ראש בית הספר לתקשורת וקולנוע
סמינר הקיבוצים

פרופ' סבינה ליסצה
ראש ביה"ס לתקשורת
אוניברסיטת אריאל

פרופ' אלי אברהם
ראש החוג לתקשורת
אוניברסיטת חיפה

פרופ' קרין נהון
דיקנית בית הספר סמי עופר לתקשורת
אוניברסיטת רייכמן

ד"ר אוהד אופז
ראש החוג לתקשורת
מכללת אורנים

פרופ' חיים נוי
ראש בית הספר לתקשורת
אוניברסיטת בר-אילן

ד"ר ורד אלישר
ראש החוג לתקשורת
המכללה האקדמית עמק יזרעאל

פרופ' עמית פינציבסקי
ראש המחלקה לתקשורת ועיתונאות
האוניברסיטה העברית

ד"ר סנדרין בודנה
ראש החוג לתקשורת
אוניברסיטת תל אביב

ד"ר עמית קמה
יו"ר האגודה הישראלית לתקשורת

פרופ' ענת בן-דוד
ראש תחום תקשורת
האוניברסיטה הפתוחה

ד"ר נועם תירוש
ראש המחלקה לתקשורת
אוניברסיטת בן גוריון בנגב

ד"ר יובל גוז'נסקי
ראש המחלקה לתקשורת
המכללה האקדמית ספיר

ד"ר מיכל חמו
סגנית דיקן ביה"ס לתקשורת
המכללה האקדמית נתניה